ئەندامانی پەرلەمانی هەولێر: ڕاپرسی ڕەشبینی لە ناوەندی ڕاوێژکاری ڕاستی بڵاوکراوەتەوە

(ئەندازیار ئاوات عەبدوڵڵا)

ئەنجامەکانی ڕاپرسییەکە ئاماژە بە ئاستێکی بەرچاو لە ڕەشبینی دەکات لە نێو ئەندامانی پەرلەمانی هەولێر، کە زۆرینەیان پێیان وایە ئاستی گەندەڵی لە ساڵی ڕابردووەوە زیادی کردووە. ناوەندەکە ڕایگەیاند ڕاپرسییەکە لە نێوان ١٢ی ئەیلوول و ٢٨ی هەمان مانگدا ئەنجامدراوە و ٤٦ ئەندام بەشداری تێدا کردووە، واتە نزیکەی ٧٠ لە سەدی کۆی ئەندامانی پەرلەمان. ڕێژەی بەشداربووان بە شێوەیەکی گشتی بە ئاستێکی باش هەڵدەسەنگێنرێت، بەڵام ڕاپرسیکاران دەڵێن هەندێک بەرسڤ بە درەنگی گەیشتوون و بۆیە لە کۆتایی کارەکەدا بە تەلەفۆن داوای ڕوونکردنەوەیان لێکراوە.

لە ڕاپرسییەکەدا ٦٣ لە سەدی بەشداربووان وتوویانە گەندەڵی لە ساڵی ڕابردووەوە زیادی کردووە، ٢٤ لە سەدیش پێیان وایە ئاستەکە وەک خۆی ماوەتەوە. تەنها ١٣ لە سەدی ئەندامان باسی کەمبوونەوەی گەندەڵییان کردووە. ئەو ژمارانە بە ڕاشکاوی ئاماژە بە ئاستێکی بەرچاو لە ڕەشبینی دەکات لە نێو ئەندامانی پەرلەمانی هەولێر، کە زۆرینەیان پێیان وایە ئاستی گەندەڵی لە ساڵی ڕابردووەوە زیادی کردووە. ناوەندەکە ڕایگەیاند ڕاپرسییەکە لە نێوان ١٢ی ئەیلوول و ٢٨ی هەمان مانگدا ئەنجامدراوە و ٤٦ ئەندام بەشداری تێدا کردووە، واتە نزیکەی ٧٠ لە سەدی کۆی ئەندامانی پەرلەمان. ڕێژەی بەشداربووان بە شێوەیەکی گشتی بە ئاستێکی باش هەڵدەسەنگێنرێت، بەڵام ڕاپرسیکاران دەڵێن هەندێک بەرسڤ بە درەنگی گەیشتوون و بۆیە لە کۆتایی کارەکەدا بە تەلەفۆن داوای ڕوونکردنەوەیان لێکراوە.

بەرپرسانی ناوەندەکە ئاماژە بەوە دەکەن کە ڕاپرسییەکە تەنها پێوەری هەستی تاکەکەسی نەپێواوە، بەڵکو چەند پرسیارێکی ڕوونیشی تێدا بووە دەربارەی ئەو پرۆژانەی لە ساڵی ڕابردوودا پەسەند کراون یان لە ڕێگەی کۆمیتەکانەوە تێپەڕیون. بەپێی ئەو ڕوونکردنەوانە، تەنها ٩ لە سەدی ئەندامان وتوویانە ئەو پرۆژانە کاریگەرییەکی ڕاستەقینەیان هەبووە لەسەر باشترکردنی ژیانی ڕۆژانەی هاوڵاتیان، لە کاتێکدا زۆرینەیان پێیان وایە ئەو پرۆژانە زیاتر کاغەزین و کەمتر جێبەجێ کراون.

هەروەها ڕاپرسییەکە ئاماژە بەوە دەکات کە ٥٨ لە سەدی ئەندامان پێیان وایە دەستێوەردانی حزبایەتی لە کاروباری دادوەریدا بووەتە هۆی لاوازبوونی متمانەی خەڵک بە دامەزراوە یاساییەکان. ئەم ژمارەیە بە تایبەتی لە ناوچە جیاوازەکانی هەولێر جیاوازی بەرچاوی تێدایە، بەجۆرێک لە ناوچەیەکەوە بۆ ناوچەیەکی تر ڕێژەکە دەگاتە ٧٢ لە سەد. ناوەندەکە ڕایگەیاند ئەم جیاوازییە پێویستی بە لێکۆڵینەوەی زیاتر هەیە بۆ ئەوەی ڕوون بکرێتەوە ئایا هۆکارەکە ئیدارییە یان سیاسی.

لە بەشێکی تری ڕاپرسییەکەدا ٤١ لە سەدی بەشداربووان ڕایانگەیاندووە کە ئەگەر هەڵبژاردنەکان ئەمڕۆ ئەنجام بدرێن، دڵنیا نین لە دووبارە گەڕانەوەیان بۆ پەرلەمان. ئەم ژمارەیە بە ڕاشکاوی ئاماژە بەوە دەکات کە ٥٨ لە سەدی ئەندامان پێیان وایە دەستێوەردانی حزبایەتی لە کاروباری دادوەریدا بووەتە هۆی لاوازبوونی متمانەی خەڵک بە دامەزراوە یاساییەکان. ئەم ژمارەیە بە تایبەتی لە ناوچە جیاوازەکانی هەولێر جیاوازی بەرچاوی تێدایە، بەجۆرێک لە ناوچەیەکەوە بۆ ناوچەیەکی تر ڕێژەکە دەگاتە ٧٢ لە سەد. ناوەندەکە ڕایگەیاند ئەم جیاوازییە پێویستی بە لێکۆڵینەوەی زیاتر هەیە بۆ ئەوەی ڕوون بکرێتەوە ئایا هۆکارەکە ئیدارییە یان سیاسی.

بەرپرسانی ناوەندەکە ئاماژە بەوە دەکەن کە ڕاپرسییەکە تەنها پێوەری هەستی تاکەکەسی نەپێواوە، بەڵکو چەند پرسیارێکی ڕوونیشی تێدا بووە دەربارەی ئەو پرۆژانەی لە ساڵی ڕابردوودا پەسەند کراون یان لە ڕێگەی کۆمیتەکانەوە تێپەڕیون. بەپێی ئەو ڕوونکردنەوانە، تەنها ٩ لە سەدی ئەندامان وتوویانە ئەو پرۆژانە کاریگەرییەکی ڕاستەقینەیان هەبووە لەسەر باشترکردنی ژیانی ڕۆژانەی هاوڵاتیان، لە کاتێکدا زۆرینەیان پێیان وایە ئەو پرۆژانە زیاتر کاغەزین و کەمتر جێبەجێ کراون.

هەروەها ڕاپرسییەکە ئاماژە بەوە دەکات کە ٥٨ لە سەدی ئەندامان پێیان وایە دەستێوەردانی حزبایەتی لە کاروباری دادوەریدا بووەتە هۆی لاوازبوونی متمانەی خەڵک بە دامەزراوە یاساییەکان. ئەم ژمارەیە بە تایبەتی لە ناوچە جیاوازەکانی هەولێر جیاوازی بەرچاوی تێدایە، بەجۆرێک لە ناوچەیەکەوە بۆ ناوچەیەکی تر ڕێژەکە دەگاتە ٧٢ لە سەد. ناوەندەکە ڕایگەیاند ئەم جیاوازییە پێویستی بە لێکۆڵینەوەی زیاتر هەیە بۆ ئەوەی ڕوون بکرێتەوە ئایا هۆکارەکە ئیدارییە یان سیاسی.

لە بەشێکی تری ڕاپرسییەکەدا ٤١ لە سەدی بەشداربووان ڕایانگەیاندووە کە ئەگەر هەڵبژاردنەکان ئەمڕۆ ئەنجام بدرێن، دڵنیا نین لە دووبارە گەڕانەوەیان بۆ پەرلەمان. ئەم ژمارەیە بە ڕاشکاوی ئاماژە بەوە دەکات کە ٥٨ لە سەدی ئەندامان پێیان وایە دەستێوەردانی حزبایەتی لە کاروباری دادوەریدا بووەتە هۆی لاوازبوونی متمانەی خەڵک بە دامەزراوە یاساییەکان. ئەم ژمارەیە بە تایبەتی لە ناوچە جیاوازەکانی هەولێر جیاوازی بەرچاوی تێدایە، بەجۆرێک لە ناوچەیەکەوە بۆ ناوچەیەکی تر ڕێژەکە دەگاتە ٧٢ لە سەد. ناوەندەکە ڕایگەیاند ئەم جیاوازییە پێویستی بە لێکۆڵینەوەی زیاتر هەیە بۆ ئەوەی ڕوون بکرێتەوە ئایا هۆکارەکە ئیدارییە یان سیاسی.

(ئەندازیار ئاوات عەبدوڵڵا)